

SOPRONI SZÉCHENYI ISTVÁN GIMNÁZIUM

ISKOLAI KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT

A SOPRONI SZÉCHENYI ISTVÁN GIMNÁZIUM

PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK

7. SZÁMÚ MELLÉKLETE

**Elfogadta a Soproni Széchenyi István Gimnázium nevelőtestülete
2022. augusztus 26-án**

A 2011. december 23-án elfogadott Nemzeti köznevelési törvénnyel bevezette az iskolai közösségi szolgálatot, mint az érettségi kiállításának előfeltételeként teljesítendő tevékenységet. Ez a tanulók különböző készségeit és kompetenciáit fejlesztő pedagógiai eszköz, mely hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, az ily módon szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják.

1. Jogszabályi háttér

A 2011. évi CXC. törvény nemzeti köznevelésről, a 110/2012.(VI.04.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról.

1.1 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

6.§(4) A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.

97.§(2) Az érettségi bizonyítvány kiadásához a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1- je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni, kivéve azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

1.2 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról:

2. A közösségi szolgálattal kapcsolatos rendelkezések

133.§(1) A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(2) A közösségi szolgálat keretei között a)
az egészségügyi,
b) a szociális és jótékonsági,
c) az oktatási,

- d) a kulturális és közösségi,
- e) a környezet- és természetvédelemi,
- f) a katasztrófavédelmi,
- g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idős emberekkel közös sport- és szabadidős,
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és balesetmegelőzési területen folytatható tevékenység.

(2a) A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(2b) A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés a) és h) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítania.

(4) A középiskola a 9-12. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, vagy annak teljesítésére időkeretet biztosít.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás időkeretben végezhető.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát.

b) az osztálynaplóban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését.

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad.

d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti.

e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

3. Feladatok

3.1. Az iskola feladatai

- a) A közösségi szolgálatra kötelezett tanulók szolgálatukat külső helyszínen, fogadóintézményben vagy a saját intézményükben tölthetik. Az intézményen kívüli fogadószervezettel az ott közreműködő mentor bevonásával az intézmény együttműködési megállapodást köt, amely tartalmazza a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.
- b) Az intézmény vezetője az iskolai közösségi szolgálatért felelős koordinátort nevez ki, aki az intézményvezetővel, a DÖK-kel és a pedagógus kollégákkal szorosan együttműködve végzi feladatát.
- c) A közösségi szolgálat megkezdése előtt a kilencedik évfolyamon az osztályfőnökök tájékoztatást nyújtanak a tanulóknak, illetve az első szülői értekezleten a tanulók szüleinek az iskolai közösségi szolgálatról.
- d) A szülőknek lehetőségük van javaslatot tenni a 2005. évi LXXXVIII. Törvény rendeleteinek értelmében fogadó szervezetekkel való együttműködési megállapodás kötésére.
- e) Az iskolai közösségi szolgálatra kötelezett tanulók az adott tanévben a fogadó intézményekről az iskolai koordinátortól és/vagy az osztályfőnököktől kapnak tájékoztatást.

A koordinátor felelős:

- a tanulók felkészítéséért,
- a pedagógiai feldolgozásért,
- a tanulók bevonásáért a folyamat egészébe, a tevékenységek elismeréséért,
- a fogadóhelyekkel való kapcsolattartásért.

Az osztályfőnök felelős:

- az iskolai koordinátorral együtt az osztályába járó tanulók felkészítéséért és a közösségi munka pedagógiai feldolgozásáért,
- az adminisztrációért (jelentkezési lapok kiadása, begyűjtése, közösségi szolgálati napló kiadása, begyűjtése, adminisztrálása a naplóban, bizonyítványban és a törzskönyvben).

Az intézményvezető felelős:

- az iskolai közösségi szolgálat teljesítéséről szóló igazolás kiadásáról az érettségi vizsgára történő jelentkezés előtt.

3.2. A fogadószervezet feladatai

Az iskolai közösségi szolgálat szabályozásában irányadónak tartjuk A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. Törvény rendeleteit a fogadó szervezetről.

3.§(1) Fogadó szervezet lehet

- a) a helyi önkormányzat, a helyi önkormányzatok társulása és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulása az általa biztosított közszolgáltatások és katasztrófavédelmi feladatai körében;
- b) a nemzetiségi önkormányzat a jogszabályban meghatározott közfeladatai körében;
- c) a költségvetési szerv az alaptevékenysége körében;
- d) a magyarországi székhelyű civil szervezet, közhasznú szervezet a közhasznú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- e) a magyarországi székhelyű egyházi jogi személy a hitéleti, a közcélú és a működésével összefüggő tevékenysége körében;
- f) a jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a közszolgáltatásait igénybe vevőknek nyújtott többletszolgáltatások körében a magyarországi székhelyű, illetve magyar hatóság által kiadott működési engedéllyel rendelkező, jogképes
  - fa) szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltató, intézmény vagy hálózat,
  - fb) egészségügyi szolgáltató,
  - fc) köznevelési intézmény,
  - fd) felsőoktatási intézmény,
  - fe) muzeális intézmény,
  - ff) nyilvános könyvtár,
  - fg) közlevéltár,
  - fh) nyilvános magánlevéltár,
- fi) közművelődési intézmény [az fa)-fi) alpontokban foglaltak a továbbiakban együtt: fogadó intézmény];
- g) a nem jogképes fogadó intézmény fenntartója a fogadó intézmény jogszabályban meghatározott közszolgáltatásai vagy e közszolgáltatásokhoz kapcsolódóan a fogadó intézmény közszolgáltatásait igénybe vevőknek nyújtott többletszolgáltatások körében.

8.§(1) A fogadó szervezet köteles biztosítani.

- a) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit,
- b) a szükséges pihenőidőt,
- c) a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges tájékoztatást és irányítást, az ismeretek megszerzését, valamint
- d) tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes esetén a közérdekű önkéntes tevékenység folyamatos, szakszerű felügyeletét.

(2) Ha az önkéntes szerződés másként nem rendelkezik, a fogadó szervezet gondoskodik a közérdekű önkéntes tevékenység ellátása érdekében szükséges utazásról, szállásról és étkezésről.

9.§(1) Az önkéntes köteles

- a) a közérdekű önkéntes tevékenységet a vonatkozó jogszabályok, szakmai és etikai előírások, valamint a fogadó szervezet utasításai szerint személyesen végezni, és
- b) a közérdekű önkéntes tevékenység során tudomására jutott személyes adatot, üzleti és egyéb titkot megőrizni.

(2) Az önkéntes köteles megtagadni az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása más személy életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné.

(3) Az önkéntes nem köteles a fogadó szervezet utasításait teljesíteni, ha annak végrehajtása

a) az önkéntes életét, testi épségét vagy egészségét közvetlenül veszélyeztetné, vagy

b) jogszabályba vagy az önkéntes szerződésbe ütközik.

(4) Ha az utasítás végrehajtása kárt idézhet elő, az önkéntes köteles erre az utasítást adó figyelmét felhívni. Az önkéntes nem felel az általa okozott kárért, amennyiben figyelem felhívási kötelezettségének eleget tett.

10.§(1) Az önkéntes által az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben harmadik személynek okozott kárért a fogadó szervezet felel. Amennyiben a kárt az önkéntes felróható magatartása okozta, – az önkéntes szerződés eltérő rendelkezése hiányában – a fogadó szervezet az önkéntestől követelheti kárának megtérítését.

(2) Amennyiben az önkéntes bizonyítja, hogy

a) a testi sérüléséből, illetve egészségkárosodásából eredő kára, vagy

b) a tulajdonában vagy használatában álló, a közérdekű önkéntes tevékenység ellátásához szükséges dologban a közérdekű önkéntes tevékenység végzésének helyén keletkező kára az önkéntes jogviszonnyal összefüggésben következett be, a fogadó szervezet akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt működési körén kívül eső elháríthatatlan ok vagy kizárólag az önkéntes elháríthatatlan magatartása okozta. A fogadó szervezetnek nem kell megtérítenie a kárnak azt a részét, amely az önkéntes felróható magatartásából származott.

3.3.A tanulók feladatai

a) A tanuló a felkínált lehetőségek közül választ közösségi szolgálati helyszínt, s ezt rögzíti a Jelentkezési lapon, mely tartalmazza:

- a közösségi szolgálatra jelentkezés tényét
- a közösségi szolgálat területeit
- az egyes területeken az eltöltendő órák számát
- a szülő vagy gondviselő egyetértő aláírását.

b) A tanuló az iskolai közösségi szolgálat során közösségi szolgálati naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, a közösségi szolgálat helyszínét, a tevékenységet, annak jellegét, a tevékenység dátumát, a teljesített szolgálati időt, a szolgálatot igazoló aláírását, a tanuló élményeit, tapasztalatait.

c) A tanuló a közösségi szolgálati naplót év végén átadja az osztályfőnöknek, aki a teljesített órákat bevezeti a bizonyítványba és a törzslapra.

4. Az iskolai közösségi szolgálat időkerete

- a) A közösségi szolgálat teljesítése során egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre történő utazási idő nem számítható be a teljesítésbe.
- b) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhet munkát.
- c) A tanuló az 50 órás közösségi szolgálatot lehetőség szerint arányosan, három évre elosztva végzi. A közösségi szolgálati tevékenység alól mentesülnek azon sajátos nevelési igényű tanulók, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.
- d) Az 50 órából maximálisan 5 fordítható a közösségi szolgálat előkészítésére, melyet végezhet:
- a fogadó intézmény mentora
  - az iskolai koordinátor és/vagy az osztályfőnök
- e) Az 50 órából maximálisan 5 fordítható a közösségi szolgálat lezárására, melyet végezhet:
- a fogadó intézmény mentora
  - az iskolai koordinátor és/vagy az osztályfőnök
- f) A közösségi szolgálat teljesítését a fogadó intézmény mentora, a saját iskolában végzett közösségi szolgálatot az iskolai koordinátor igazolja.
- g) Intézményen belüli tevékenysége a diákoknak nem lehet több 50%-nál.
- h) A közösségi szolgálat lezárását az intézményvezető igazolja.
- j) amennyiben a diákjaink a 11. évfolyam végére nem tudják teljesíteni az iskolával szerződésben álló nonprofit szervezeteknél az 50 óra közösségi szolgálatot, ebben az esetben a 12. évfolyamban már a fent maradt órákat csak és kizárólag iskolánkban, általunk felügyelt módon tehetik meg.